

Standardní operační postup pro sběr a management dat

IS pro psychiatrickou péči poskytovanou multidisciplinárními týmy

---

projekt Datová a analytická základna moderního systému péče o duševní zdraví v ČR (Data pro psychiatrii)

Autoři:	Dan Klimeš, Hana Melicharová, Jitka Soukupová, Klára Hanibalová
Verze:	Verze 0.1
Platnost:	od: 1. 1. 2020 - 31. 12. 2021
Perioda revizí:	1 rok nebo legislativní změna

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

1. CÍL

Informační systém pro multidisciplinární péči v sobě propojuje data cíleně sbíraná, agregovaná data o činnosti týmů center duševního zdraví (CDZ) a záznamy pacientů CDZ získaná z Národního zdravotnického informačního systému.

2. SEZNAM ZKRATEK

CDZ	Centrum duševního zdraví
IS	Informační systém pro psychiatrickou péči poskytovanou multidisciplinárními týmy
NZIS	Národní zdravotní informační systém
NRHZZ	Národní registr hrazených zdravotních služeb
ÚZIS	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

3. DEFINICE ROLÍ A ODPOVĚDNOSTÍ

Analytik dat	Validace a zpracování dat informačního systému
Databázový specialista	Odpovědnost za kontrolu a validaci přijatých dat a datové exporty
Data manažer	Správa přístupových práv do IS, kontrola e datových toků
Evaluátor CDZ	Spolutvorba datové struktury informačního systému
Metodik	Spolutvorba datové struktury informačního systému
Pracovník sběru dat	Pracovník v CDZ, odpovědnost za sběr, kontrolu a validaci odesílaných dat

4. TECHNICKÉ PARAMETRY A PODMÍNKY PROVOZU IS

4.1. Informační systém byl vytvořen pracovníky ÚZIS v rámci projektu Datová a analytická základna moderního systému péče o duševní zdraví v ČR, CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0007755 v roce 2018, kdy byl rovněž spuštěn jeho pilotní provoz pro pět pilotních CDZ.

4.2. Uživatelem Informačního systému jsou jednotlivá centra duševního zdraví, jejich evaluátoři, zřizovatel CDZ (MZČR) a dále i klíčoví pracovníci reformy psychiatrické péče (Výkonný výbor reformy a jeho pracovní skupiny).

4.3. Správcem informačního systému je Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR.

4.4. Informační systém je koncipovaný jako vícezdrojový systém, který integruje data získaná prostřednictvím datového sběru přímo od jeho uživatelů-CDZ (viz bod 5.1.) a data z Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS, viz bod 5.2.)

4.5. Data jsou uchovávána v SQL databázi na serveru. Použité databáze MySQL (RedCap), MSSQL (datový sklad), Vertica (NRHZS) pracují na transakčním principu, tj. každý proces započatý v databázi je označen jako počátek transakce a k zápisu do databáze dojde až při jejím úspěšném dokončení. Proto jsou data stále konsistentní, i při fyzickém výpadku serveru.

4.6. Datová struktura a číselníky jsou revidovány a doplňována na základě požadavků uživatelů informačního systému, zpravidla jednou ročně.

4.7. Pravidelnou údržbu serverové části hardwaru a operačního systému serverů zajišťuje správce aplikace.

4.8. Plnění informačního systému je podloženo obvykle třístrannou smlouvou mezi ÚZIS a organizacemi, které tvoří konkrétní CDZ (příloha 1 – Vzorová smlouva). Tato smlouva definuje přesné povinnosti reportingu dat CDZ do informačního systému i povinnosti ÚZIS při správě a zpracování těchto dat.

5. KOMPONENTY INFORMAČNÍHO SYSTÉMU

5.1. Sumární data o činnosti CDZ

- 5.1.1. Sumární data o personálním obsazení a činnosti CDZ jsou předávána je ÚZIS prostřednictvím databáze RedCap.
- 5.1.2. Za sběr sumárních dat v jednotlivých CDZ je odpovědný Specialista CDZ.
- 5.1.3. První data zasílá pracovník sběru dat nejdéle do 30 dnů od začátku provozu CDZ a dále vždy po půl roce činnosti daného CDZ
- 5.1.4. Data se vepisují do předdefinovaných polí webového formuláře, jejich struktura je fixně daná a je uvedena v příloze 2.

5.2. Údaje o jednotlivých pacientech/klientech

- 5.2.1. Údaje o jednotlivých pacientech/klientech jsou reportovány pracovníkem sběru dat pomocí K dávek - tedy převedením do kódů pro vykazování zdravotním pojišťovně a jejich odesláním pojišťovně - viz příloha 3.
- 5.2.2. První údaje o pacientech/klientech jsou zasílány do 30 dnů od vstupu pacienta do služby CDZ.

- 5.2.3. Údaje o klientech/pacientech jsou zasílány po každých 6 měsících čerpání služeb a při ukončení služby.

6. UPDATE INFORMAČNÍHO SYSTÉMU A JEHO APLIKACÍ A ČÍSELNÍKŮ

- 6.1. Případný update nástrojů a metodik informačního systému je prováděn jednou ročně s platností od 1. ledna daného roku. Obvykle zahrnuje drobné změny v datové struktuře či číselnících, které jsou vyvolány zejména potřebami uživatelů IS.
- 6.2. Update provádí příslušný databázový specialista po odsouhlasení metodika a evaluátora CDZ. Plné znění nové verze je publikováno na k tomu určené webové stránce MZČR.
- 6.3. V případě zásahu do datové struktury adresných dat pacientů jsou tyto změny projednány se zdravotními pojišťovnami.
- 6.4. Změny jsou vždy komunikovány s příslušnými zpravodajskými jednotkami (jednotlivými CDZ) a to formou prezentace na jejich pravidelných setkáních.

7. PŘÍSTUPOVÁ PRÁVA A ZABEZPEČENÍ

- 7.1. V každém CDZ je za vykazování odpovědný konkrétní pracovník sběru dat, který má ve většině případů s ÚZIS rovněž pracovní právní poměr.
- 7.2. Vstup do aplikace RedCap je pracovníkům sběru dat umožněn na základě autorizace uživatele prostřednictvím unikátního přístupu a hesla z pracovních stanic v jednotlivých CDZ.
- 7.3. Počítač, ze kterého je v CDZ vstupováno do IS, musí být chráněn antivirovým programem.
- 7.4. Po ukončení nebo přerušení práce s databází uživatel aplikaci vždy ukončí. Ke znovu otevření systému je nutné opětovné přihlášení se. Uživatel nesmí pracovat s aplikací přihlášený pod jiným než svým jménem.
- 7.5. Systém automaticky zaznamenává historii práce, takže je možné identifikovat uživatele i přesné datum, kdy s programem pracoval a jaké změny provedl.
- 7.6. Přístupy jsou přidělovány a odebírány k tomu určeným data manažerem nebo databázovým specialistou na základě požadavku jednotlivých CDZ, obvykle po podpisu smlouvy mezi ÚZIS a CDZ (viz bod 4.8.).

8. PRÁCE S INFORMAČNÍM SYSTÉMEM A APLIKACÍ REDCAP

- 8.1. Každý nový pracovník sběru dat v CDZ je podrobně seznámen s informačním systémem, jeho aplikacemi a číselníky. Za proškolení je odpovědný k tomu určený data manažer ÚZIS.

8.2. Po vydání nové verze číselníků/aplikace nebo závažnější modifikaci IS jsou všichni pracovníci sběru dat seznámeni se změnami v rámci pravidelných schůzek CDZ.

8.3. Práce s aplikací RedCap je popsána na <https://redcap.brno.uzis.cz/videos/tutorial.php>. Pro rychlou orientaci slouží i zkrácený uživatelský návod (příloha 4.).

8.4. Údaje o jednotlivých pacientech/klientech jsou ve formátu dat exportovaných do pojišťoven pomocí K dávek, kdy každé otázce IS je přidělen signální kód, odpověď se poté k danému kódu připojuje jako jeho frekvence (příloha 5).

8.5. Data o klientech je možné sbírat pomocí informačního systému, který CDZ již používá (např. HIPPO, Highlander), nebo pomocí speciální excelové tabulky připravené ÚZIS. Ta je pak k tomu vytvořeným programem (k dispozici na <https://redcap.brno.uzis.cz/prevodnik/>) překódována do K dávky pro pojišťovnu.

9. VERIFIKACE ZÁZNAMŮ V CDZ

9.1. Za kontrolu dat zadávaných do IS je odpovědný pracovník sběru dat daného CDZ.

9.2. U některých polí aplikace RedCap existuje předdefinovaný formát, který dovoluje zapsat pouze informaci požadovaného typu, nebo je vstup do pole omezen na údaje určené číselníkem.

9.3. Před některými důležitými kroky (výmaz záznamu) se systém dotazuje uživatele před provedením příkazu.

9.4. Správce IS může CDZ požádat o zpětnou kontrolu záznamů v RedCap, nebo požádat o export validačního souboru dat zasílaných formou K dávky do pojišťoven.

10. KONTROLA PLNĚNÍ, VALIDACE A ZÁLOHOVÁNÍ DAT

10.1. Správce IS je zodpovědný za fungování serveru, na kterém je umístěna aplikace RedCap databáze informačního systému.

10.2. Data z RedCap jsou v nastavených intervalech zálohována a je pravidelně kontrolována možnost obnovy ze zálohy.

10.3. Kontrola dat je prováděna analytiky dat v půlročních intervalech. V případě chybějícího datového sběru vyzve odborný manažer projektu příslušné CDZ k doplnění dat.

10.4. Validace a testování integrity dat z NRHVS provádí ÚZIS na základě validačních souborů, zaslaných CDZ dle standardních postupů a vnitřních předpisů ÚZIS.

11. ZPRACOVÁNÍ DAT A PUBLIKACE VÝSTUPŮ

11.1. Zpracování a publikace datových výstupů se řídí Metodikou hodnocení a srovnání multidisciplinárních psychiatrických týmů, která tvoří přílohu č. 6.

12. PŘÍLOHY

Příloha 1 – Vzorová smlouva mezi ÚZIS a CDZ

Příloha 2 – Struktura dat webového formuláře RedCaP

Příloha 3 – Kódy odpovědí pro odeslání pojišťovně

Příloha 4 – Použití databáze RedCap

Příloha 5 – Signální kódy

Příloha 6 – Metodika hodnocení a srovnání multidisciplinárních psychiatrických týmů